

Ὁ Κῶχ. ὁ Δόκτωρ ὁ πολὺς,
κ' ὁ φθισικὸς ὁ Φασούλης.

Φ. Δόκτορ σοφέ, κλεινότετα ἀπάντων τῶν κλεινῶν,
ποῦ ἤχησεν ἡ φήμη σου καὶ μέχρις Ἀθηνῶν
κ' αὐτὸν τῆς Ἀκροπόλεως ἐκλόνισεν τὸν βράχον,
δεῖξαι κ' ἐμὲ τὸν Ἑλληνα τὸν Μαραθωνομάχον.
Σὺ δ' ἐτάζων πνεύμονας ἀνθρώπων τρυπημένους,
σὺ ὁ σωτὴρ ὁ ἀληθὴς τοῦ ἀνθρωπίνου γένους,
παρακαλῶ σε ταπεινῶς νὰ μὴ μ' ἐγκαταλείψης
καὶ στοὺς δίκους μου πνεύμονας τὸ βλέμμα σου νὰ ρί-
ψῃς.

(Ὁ Δόκτωρ Κῶχ μ' εὐγένειαν τοῦ νεύει νὰ καθίσῃ.)

Φ. Naί, Δόκτορ μου, ἡ χάρις σου κ' ἐμὲ ἄς βοηθήσῃ.
Ἐγώ, καθὼς γνωρίζετε, κατάγομαι ἐξ Ἑλλήνων
κ' ὡς ἀντιμούτσουνος αὐτῶν πατῶ τὸ Βερολίνον
τὴν λύμφην τὴν σωτήριον ἐκ μέρους σου ζητῶν
πρὸς ἰασιν τῶν φίλων μου καὶ συμπατριωτῶν.
Τὰς ἐργασίας ἡ Βουλὴ δὲν ἀρχισε ἀκόμα,
νὰ μάθωμεν τί σκέπτεται τοῦ Θεωρῆ τοῦ κόμματος,
ἀλλ' ὅμως θὰ ἡκούσατε κ' ἀπὸ τὰ στόματ' ἄλλων
πῶς θ' ἀκυρώσουν ἡγήγορα τὴν ἐκλογὴν Τρικκάλων,
τὴν ἐκλογὴν τῆς Ἀττικῆς, Ψαρῶν κ' Ἀχαρνανίας,
αἱ δ' ἐξελέγξαις γίνονται μετὰ πολλῆς μανίας.
Δι' ὅλα ταῦτα, Δόκτορ μου, βεβαίως ἀπορεῖτε
καὶ περιέργως χάσκετε καὶ με παρατηρεῖτε,
ἀλλ' ὅμως ὅσα ὀμιλῶ μεγάλην ἔχουν σχέσιν
μὲ τὸ ὑμέτερον ὕψρον καὶ τὴν δίκην μου θέσιν.
Ὡς ποῦ νὰ ἔλθουν στὴν Βουλὴν οἱ Βουλευταὶ τοῦ κρά-
τους ποῦ νὰ διορίσωμεν τοὺς τόσους Κορδονάτους, [τους,
ποῦ μετὰ τὰ σοφτα φέρτα των ὅτ' αὐτοὶ ἔχουν λῶσει,
ὡς ὅτου κ' ἡ ἐξέλεξις τῶν ἐκλογῶν τελειώσῃ,
ἐσκέφθην τὸν πολὺτιμον καιρὸν μου νὰ μὴ χάνω
κ' ἓνα ταξέϊδι ὡς ἐδῶ μονάχος μου νὰ κάνω.

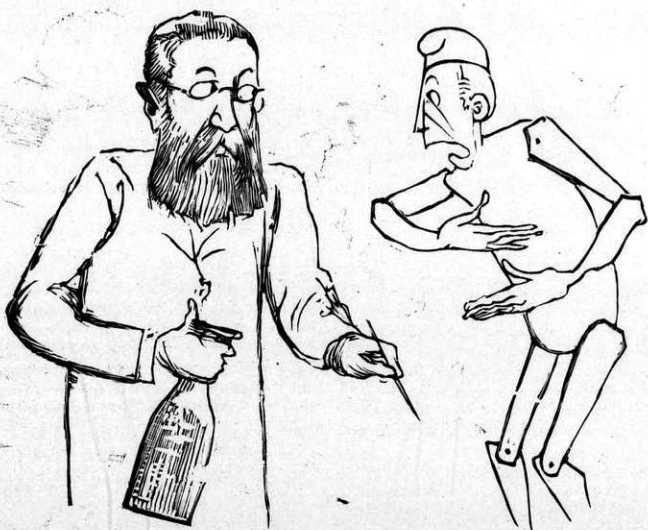
(Ὁ Δόκτωρ Κῶχ μ' εὐγένειαν τοῦ νεύει νὰ γυθῇ.)

Φ. Εἰς ὅλας σας τὰς προσταγὰς θὰ μ' εὐρετ' εὐπειθή.
Ἄν ἀπαίτητε νὰ γυθῶ καμμιὰ ντροπὴ γιὰ μένα...
τάσπορρουχά μου, Δόκτορ μου, δὲν εἶναι λερωμένα
κ' ἐσάβρακα μεταξωτὰ σὰν ντιστεγχε φορῶ
κ' ὅπως ἡ φύσις μ' ἐπλάσεν ἐμπρὸς σας προχωρῶ.
Δὲν εἶμαι ἀνθρώπος κοινὸς καὶ τῶν τριόδων ἥρωας.
εἴμ' Ἑλληνα, Ἐσχότατε, κ' ἱππότης τοῦ Σωτήρος.
Κυττάξετέ με ἡγήγορα καὶ ἀπ' ἐμπρὸς κ' ὀπίσω
καὶ εἰπατέ μου ἰασιν ἂν πρέπει νὰ ἐλπίσω.
Περί τοῦ νέου θαύματος ἔλατε νὰ με πείσετε,
ἐλάτε, σὰς παρακαλῶ, νὰ με στηθοκτυπήσετε.
Αὐτὸς ὁ μαῦρος σκελετός, αὐτὸ ἐδῶ τὸ σῶμα,
ὅπου γιὰ δύο τέταρτα θὰ λῶσῃ μέσ' στὸ χῶμα,

ἐσάπισε σιγὰ σιγὰ στῶν Ἀθηνῶν τοὺς δρόμους
μὲ τὸν Ρωμηῶν τὸ Σύνταγμα, μὲ τὸν Ρωμηῶν τοὺς νό-
μους. Ἰδέτε τὰ πλεμμόνια μου τὰ καταφαγμένα... [μους,
σπηλῆλας καὶ τρύπαις σκοτειναῖς θὰ βῇρετ' στὸ καθένα.
Βακτηριδίαν μέσα μου νυμφεύεται πληθώρα,
τὰ μεγαλάνει μιά στιγμὴ, ταῦξάνει κάθε ὥρα,
κ' ἀχόρταγα γεννοβολοῦν κ' ἐντόξου περιστρέφονται
καὶ με τὴν ἀτροφίαν μου παχύνονται καὶ τρέφονται.
Κατήνητσα ὁ Προμηθεὺς τῶν νεωτέρων χρόνων
καὶ δι' ἐμὲ τὸν ἀθλιον δὲν λείπει ἄλλο μόνον
παρὰ κ' ἐγὼ νὰ καρφωθῶ ἐπάνω τοῦ Καυκάσου...
Γιατρέ, καθέλου δὲν περνοῦν σ' ἐμὲ τὰ φάρμακά σου.
Σ' αὐτὸ τὸ στῆθος τὸ στεγνόν, τὸ χάος τὸ βαθύ,
τὸ χρυσοκίτρινον ὕψρον ἀδίκως θὰ χαθῇ.
Μὲ ρυπαρὰ φυματία τοὺς δρόμους καταβρίχω,
ὅλας τὰς φθίσεις, Δόκτορ μου, ἐπάνω μου τὰς ἔχω,
καὶ ὅλαι ἀπεξήραναν τὴν ἀσθενὴ μου φύσιν,
ἀκόμη καὶ τοῦ λάρυγγος ἀπέκτησα τὴν φθίσιν
ἀπὸ ἐκείνον τὸν καιρὸν ποῦ ἡχάριζα Κορδόνι,
καὶ τώρα νὰ παπούτσι μου κανένας δὲν μπαλόνει.
Χωρὶς νὰ κλέψω πώποτε τὸ πῦρ ἐξ οὐρανοῦ,
χωρὶς νὰ κάμω τὸν σερφὸν καὶ νὰ πουλήσω νοῦ,
χωρὶς κ' ἐγὼ εἰς τὰ φηλὰ νὰ τρέξω σὰν τὸν Ἰκαρο,
χωρὶς νὰ γυάλω τὸ σπαθὶ ἀπὸ τὸ παλαιοφίκαρο,
χωρὶς νὰ γίνω μιά φορά Σαιντ-Ζουστ καὶ Ροδωσιέρος,
κατήνητσα παραλύτος καὶ Μαθουσάλας γέρος,
καὶ τὰ πτερὰ των ὄρνεια τριγύρω μου κτυποῦν
καὶ τὰτσαλένια νύχια των τὰ σπλάγγνα μου τρυποῦν.

(Ὁ Φασούλης ὁ φθισικὸς ὀλίγον σιωπᾷ
κ' ὁ Ἐσχότατος ὁ Κῶχ τὸ στῆθος τοῦ κτυπᾷ.)

Φ. Μὴν κοπιᾷζεις, γιατρέ... τὰ πάθη μου σοῦ εἶπα...
ὅσο κ' ἂν θάλλεις κύτταξ, ὅσο κ' ἂν θάλλεις κύττα.
Ἐγὼ δὲν ἔχω παντελῶς ἐλπίδα σωτηρίας,
δὲν ὠφελοῦν τὰ φάρμακα εἰς φθίσεις τριαυμιρίας,
κ' ἂν ὅλα χύσης τὰ ὑγρὰ ὅτ' αὐτοὶ κόκκαλά μου
σε βεβαίονως πῶς ποτὲ δὲν θάλλω ὅτ' αὐτὰ καλὰ μου.
Ἐκεῖνο τὸ Ρωμαϊκό, αὐτὸ τὸ σκυλόγι,
ἡμέραν νύκτα, Δόκτορ μου, τὰ σωτικά μου τρώγει,
κ' εὐρίσκειται στῆς φθίσεως τὸ τελευταῖον στάδιον
ὁ τῶν Ἑλλήνων Φασούλης, τὸ ἱερὸν Παλλάδιον.
Παρακαλῶ σε, Δόκτορ μου, ἐλθε νὰ βοηθήσῃς
ἐκεῖνο τὸ Ρωμαϊκό, ποῦ τὸ μαραιν' ἡ φθίσις.
Νὰ τὸ ἱδῇς πῶς τόκαμε διεστραμμένη τύχη,
νὰ τὸ ἀκούσης πῶς πονεῖ, βαρυδογᾷ καὶ βήχει.
Πολλάκις τόσοι Δόκτορες με γράμματια καὶ γνώσεις
εὐρίχκαν νέα φάρμακα, ποῦ λέγουν βελτιώσεις,
καὶ μ' ἄλλα τὸ ἐπότισαν πολλὴ δραστηριώτερα,
ἀλλὰ τοῦ κακού, Δόκτορ μου, τὰ ἴδια καὶ χειρότερα...

τὰ γιαντριά των 'βγήκανε τοῦ μπάμπ' Ἀλέξη χάπια
καὶ μένουν ὅπως πάντοτε τὰ σωθικά του σάπια.
Νὰ δῆς τί βακτηρίδια 'στὰ σπλάγχνα του σαλεύουν,
νὰ δῆς πῶς κομματιάζονται κι' ἀδάκοπα παλεύουν,
νὰ δῆς πῶς ὅλα πολέμουν νὰ γίνωνται μεγάλα,
νὰ δῆς πῶς τρώνε τὰ μισὰ καὶ πῶς νηστεύουν τ' ἄλλα,
νὰ δῆς μὲ πόσην ὀρεξὶν παχύνονται τὰ πρῶτα
καὶ πῶς χυμοὺν τὰ δεύτερα μὲ πεινασμένα γνῶτα,
νὰ δῆς τί πόλεμος δεινὸς περὶ τροφῆς ἀνάβει,
πῶς κάθε βακτηρίδιον τὸ μερδικὸ του χάβει,
κι' ἀνοίγουν τόσα σπῆλαια εἰς τὰ ἐντὸς τοῦ κράτους
μεγάλα ὅπως κι' ἡ σπηλιὰ ἐκείνη τοῦ Σωκράτους.
Ἀλλὰ κι' ἐγὼ 'στοὺς πνεύμονας τοῦ φθισικοῦ μου τόπου
εἰμ' ἓνα βακτηρίδιον ὑπὸ μορφὴν ἀνθρώπου,
τοῦ δέ, Δόκτορ πάνσοφε, χωρὶς πολλὸ ν' ἀργήσης,
ἰδιαιτέρως πάρε με νὰ μὲ καλλιεργήσης.
Θὰ δῆς νὰ εἶμαι κατ' ἀρχὰς τοῦ καφφενὲ ἱκπότης,
κατόπιν δὲ καλαμαράς, σωτήρ καὶ πατριώτης,
κατόπιν ἀντιπρόσωπος καὶ ἀνὴρ τοῦ αἵματος,

κατόπιν δὲ καὶ Ὑπουργὸς καὶ Σύμβουλος τοῦ Στέμματος
καὶ τότε, ἀν' εὐνοηθῶ, μπορῶ νὰ γίνω πλέον [τος,
καὶ Μακεδὼν Ἀλέξανδρος καὶ μέγας Ναπολέον,
Ἑλαία ὑψικάρηνος, Κορδόνι χίλια μέτρα,
καὶ νὰ τὰ κάμω θάλασσα καὶ νὰ μὴ μείνῃ πέτρα.
Ναί, Κώχ, ὅπου ἐκέρδισες τὸν δόξαν τὴν αἰδίων,
ἰδιαιτέρως σπούδασε κι' ἐμὲ τὸ βακτηρίδιον,
καὶ ἄρχισε, παρακαλῶ, χωρὶς καιρὸν νὰ χάνης,
τὰ πρέποντα πειράματα ἐπάνω μου νὰ κάνης,
καὶ βεβαιώσου, Δόκτορ μου, πῶς εἰς ἐμὲ μονάχον
θὰ ἐννοήσης τὸ ποῖον τῶν Μαραθωνομάχων.

(Λαχίζει τὰ πειράματα ὁ μέγας Γερμανὸς
μὲ περιέργειαν πολλὴν καὶ στόμα κεκρυμμένον,
καὶ γίνεται ὁ Φασουλῆς δ.τ' εἶπε παραπάνω.)

Φ. Βλέπεις λοιπὸν ποὺ καταντῶ καὶ τί μορφὰς λαμβάνω!

(Μένει ὁ Κῶχ κατάπληκτος καὶ λόγον δὲν προσφέρει, σταυροκοπεῖται μοναχὰ μὲ τὸ ξερεῖ τὸν χέρι.)

Φ. Σταυροκοπεῖσθε, Δόκτορ μου, μὲ τὰς μεταμορφώσεις κι' ἐνώπιόν μου σταματᾷ ἡ θαυμαστή σας γνώσις. Ἀλλὰ κι' οἱ ἄλλοι Ἕλληνες εἰς τὴν φορὰν τοῦ χρόνου καθὼς ἐμὲ τὸν Φασουλὴν, τὸν ἥλιον τοῦ θρόνου, ταχέως ἀναπτύσσονται διὰ μορφῶν παντοίων, βλαστῇ τῶν Σχοπεγγάουερ, Ἐγέλων καὶ Καντίων. Κι' ἐκεῖνοι ἀπαράλλακτοι κι' ὅσα ἐκ τῶν ὁσῶν μου, κι' ἐμὲ ὡς δεῖγμα ἔχετε τὸν συμπατριωτῶν μου.

(Βλέπει ὁ Κῶχ τὸν Φασουλὴν ἀπὸ τὰ πρὸ καὶ ὑπαγε ὀπίσω μου, φωνάζει, Σταναῖ.)

Φ. Naί, Δόκτορ ἐνδοξότατε, μὴ τὸσον ἀπορήτε καὶ εἰδικὸν τὶ φάρμακον γιὰ τοὺς Ρωμηοὺς εὐρήτε, καὶ μ' ἔλον τὸν ἀτίμητον τῆς ἐπιστήμης πλοῦτον γλυτώσετε τὸ ἀρρωστο Ρωμαῖκο ἐκ τούτων. Na τὸ ἰδῆς, μεγάλε Κῶχ, πῶς εἶναι τὸ καυμένο !.. σὲ μιὰ γωνιά οὐδὲται σκυφτὸ καὶ Ἰαρωμένο, κι' ὅσοι τὸ βλέπουν ἐστὶ δὰ ἐδῶ κι' ἐκεῖ τὸ σέρνουν καὶ τὸ πατοῦν καὶ τὸ κλωτασοῦν κι' ἀλύπητα τὸ δέρνουν, κι' αὐτὸ δὲν ἔχει δύναμι τὰ χέρια νὰ σηκώσῃ κι' οὐτ' ἓνα παραλυτικὸν 'στὸ ξύλο νὰ πλακώσῃ, καὶ στέκεται ἀνήμερο καὶ πρὸς τὰ κάτω νεύει καὶ τίποτ' ἄλλο δὲν ἔμπορεῖ παρὰ νὰ ἱστιανεύῃ πότε μὲ λόγια δίκοπα, πού σφάζουν σὰν μαχαίρια, καὶ πότε πάλι μ' ἄρματα καὶ εἰς τὰ δρό του χέρια. Ὡ! ὡσεὶ το, παρακαλῶ, μεγάλε Γερμανέ... πόσαις φοραῖς καθήμενος κι' ἐγὼ 'σὶδὸν καφρονὲ ἐκύτταζα τὸ γάλι του κι' ἐφέλλισα ὁ νάνος : ἄς ἔπερνα τὴν δύναμιν Σαμφώνος καὶ Τίτανος, καὶ νὰ παρὰ τὸ ἔθνος μου, τὸ φθισικὸν καὶ τρέμον, καὶ νὰ τὸ ἐσφονδύλιζα ἐπάνω τῶν ἀνέμων». Πόσαις φοραῖς καθήμενος ἐκεῖ 'στοῦ Ζαχαράτου δένειδα μαύρους σκώληκας νὰ βόσκουν 'στ' ἀντρά του, κι' ἐνθ' ἐμπρὸς μου κάτωχρον καὶ ἀναιδὸν κατέκειτο ἐγὼ στεκόμουν σὰν βαυλὶ καὶ ξύλο ἀπελέκτο. Ὡ! ὡσεὶ το, παρακαλῶ, καὶ μὴν ἀκούης ὅσα εἰσέφρασε ἀμφιβόλα ἡ τῶν Ἑλλήνων γλῶσσα περὶ τῆς θεραπείας σου καὶ τοῦ ὕγρου τοῦ νέου... τοιαύτ' ἡ φύσις τοῦ Ρωμηοῦ καὶ διη τοῦ Ἀθηναίου, κι' εἰς ὅσα θαύματα τυφλῶς πιστεύουν τόσοι ἄλλοι πᾶς Ἕλλην, Δόκτορ, χρεωστῇ καὶ πρέπει ν' ἀμφιβάλλῃ.

Πρὸς τί με βλέπεις, Γερμανέ, χωρὶς νὰ ὀμιλῆς; ἐγὼ, μαρὲ, σοῦ ὀμιλῶ, ὁ Ἕλλην Φασουλῆς... ὅα σώσης τὸ Ρωμαῖκο;... εἰπέ μου ναὶ ἢ ὀχι;

(Ὁ Κῶχ δὲν βγάξει τσιμουδιά καὶ κάθεται 'στὴν κῶχη).

Φ. Γιατί, βρε Κῶχ, δὲν ἀπαντᾷς καὶ μοῦ ποζάρεις τόσο θαρρεῖς πῶς τόχῳ τίποτα νὰ σὲ ἐξυλοφορτώσω; Ἐδῶ σὲ θέλω, κάθουρα... νὰ! δόξα καὶ τιμὴ, ἀλλέως τρώγεις, Δόκτορ μου, χαράμι τὸ ψωμί, κι' ἂν ὁ θεὸς Ἀσκληπιδὸς σ' ἐπῆρε 'στὸ θρονί του γιὰ μένα θάχῃς μούτσουνα γιατροῦ Κομπογιαννίτου, καὶ ὅλα σου τὰ φάρμακα δὲν θάνα ἄλλο τίποτα παρὰ κουχιά μὲ ρίγανη καὶ φέμματα ἑσταίσιωτα. Ἀκόμη δὲν μοῦ ἀπαντᾷς καὶ τὸν καιρὸ μοῦ τρῶς;

(Τοῦ Βάννερ τὸν Ταχχόυς σφυρίζει ὁ Γιατρός κι' ἐξάπτεται ὁ Φασουλῆς καὶ τὴν φωνὴν τραχύνει καὶ τρέχει πρὸς τὸν ἀτίμητον καὶ τὰ ὄργα του χύνει, ἀλλὰ φουρκίζεται κι' ὁ Κῶχ καὶ παρεκτὶ τὸν σφῶνχει καὶ ρίχνεται ἀπάνω του καὶ με κλωτασιεῖ τὸν διαχνεῖ).

Τ' Ἀμάραντα: τοῦ Γεωργίου τοῦ Δροσινῆ, ποῦ τὰ διαβάζει ὁ ἢ Ῥωμηοσύνη.

Πάρτε τ' Ἀμάραντα» τὰ ζηλιμμένα δροσιὰ γεμάτα, ζωὴ καὶ χάρι, πάρτε τ' Ἀμάραντα» τὰ σποισιμένα μὲ τῆς ἀγάπης τάραχῆτάρι.

Πάρτε τ' Ἀμάραντα» νὰ δῆτε στίχους, νὰ δῆτε ἥλιο χρυσῆς ἡμέρας, πολλοὺς ν' ἀκούσετε κι' ἀγνώστους ἤχους σὰν τὸ τραγοῦδι γλυκεῖς φλογέρας.

Πάρτε τ' Ἀμάραντα» τὰ μυροβόλα, ἐκεῖ ὄνειρον κι' ἰρώτων μάχη... 'στὸ προσκεφάλι τῆς καθὲ μαριέλα νύκτα καὶ μέρα κρυμμέν' ἄς τάχῃ.

Καὶ τὸ Ἀστυ: τὸ κλεινὸν φύλλον καθημερινόν.

Ῥα ὦρα βγαίνει μὲ βοή κι' αὐτὸ φύλλο τῆς Ἀθήνας, φύλλο ἡλευτό. Ῥα ὦρα βγαίνει... μάτια λαχταροῦν καὶ μὲ τὴν δεκάρα ὅλοι καρτεροῦν.

Ῥο Ρωμῆς γνωστὸν σὰς κἀνα — πῶς 'στὸ σπῆξι μου ἀνέβη, 'στὴν Νεάπολιν ἀπάνω — κι' ἀπὸ τοῦδε συνορεύει μὲ Ἰενοδοχεῖον Ἰούδα, — δρό'στὸ λᾶθι πρὶς 'στὸ ἔδω,

μὲ Σημίον, μὲ μὴ μάνδρα, — μὲ μεγάλ' οἰκοδομῇ, καὶ μὲ χίρα δίχως ἄνδρα, — πούταν ἄλλοτε μαμμῆ.

Ἐκ τοῦ τυπογραφείου «Κορίνθος» τῆς καλῆς, ὁδὸς τοῦ Πρακτερίου κοινοῦ τοῦ πόλεως.